

beschuldigingen te lanceren in 's Heeren Kerk zonder namen en zaken duidelijk te noemen.

H. De helft van de Kerkeraad meent, dat Dr F. L. Bos niets heeft gedaan om gegriefde broeders in hun geweten gerust te stellen. Immers, de zakelijke inhoud van Conclusie 8 van Oosterbeek II blijft door Dr Bos tot vandaag toe gehandhaafd, zoals ook telkens op de Kerkeraadsvergaderingen wordt uitgesproken.

I. Bedoelde eis is dan ook geen „gevonden stok” om „de hond te slaan”, doch bittere ernst om het recht des Heeren te bedienen, (allereerst in de kring der ambtsdragers zelve — daar ligt nog steeds de grootste verantwoordelijkheid en daar moet allereerst klaarheid zijn, zal er kracht en getrouwe ambtsbediening kunnen uitgaan naar buiten.

De mening, dat bedoeld stuk alle actualiteit zou hebben verloren, kan de helft van de Kerkeraad niet delen, vooral niet, als ze maar één blik werpt in onze kerkelijke pers en wat er vandaag in onze Kerken gaande is.

J. De helft van de Kerkeraad en een deel van de gemeente roept alle gebonden broeders op zich vrij te maken van hun banden en zonden en zich te voegen bij de Ware Kerk.

Doch de Kerk des Heeren gaat zeker niet spreken met een valse Kerk, doch zal deze steeds toeroepen: „Bekeert U!”

K. Ja, de helft van de Kerkeraad zal inderdaad bij elke openbare zonde bekering moeten eisen in de naam des Heeren, anders zou inderdaad de dis des Heeren onthetigd worden.

Bij meerderheid in de Kerkeraad zou dus ook Kerkelijke Censuur en Ambtelijke tucht moeten worden toegepast.

L. Niet genoemde broeders dus, doch hij en zij, die in deze zaak zondigen en het recht des Heeren niet willen bedienen, maken de samenwerking in de Kerkeraad onmogelijk en breken de avondmaalsgemeenschap op.

M. Accoord.

Wij verklaren:

dat wij het als een principiële roeping des Heeren zien in eigen boezem en Kerk de zonden uit te bannen en ook ditzelfde geluid naar buiten hebben te doen horen.

Wij spreken uit, dat God de Geref. Kerken in '44—'45 reddde uit de strik, om haar gekomen en dat zij naar Art. 27—29 van hun Belijdenis, de roeping hebben en ook zulks opvolgen deze Kerk te helpen verdedigen en bewaren tegen alle aanslagen van de vijand, en een ieder aan te zeggen, dat hij schuldig is zich bij de Kerk te voegen, wat de enige en juiste schriftuurlijke methode is om de gescheiden broeders te zoeken.

Wij spreken uit, dat er inderdaad klaarheid moet komen over de vraag, hoe Christus Zijn Kerken geregeerd wil zien en wat in deze naar uitspraak van de Confessie is.

Wij spreken uit, dat we de uitdrukking „gebroken gemeenschap der Kerken”, zoals hier bedoeld, niet verstaan, maar geloven dat Jezus Christus, het Hoofd der Kerk, wel zorgen zal voor de éénheid van het Lichaam en het bestaan van Zijn Kerk, ook al zou Zijn Kerk tot een klein aantal worden teruggedrongen.

Hij vraagt slechts getrouwheid aan Zijn gegeven Woorden en beloften en laat niemand dan Jezus Christus in Zijn vergaderingswerk voor de voeten lopen.

Tenslotte merken wij op, dat de Kerkeraad tot tweemaal toe in haar besluiten heeft vastgelegd, dat de Kerk van Vlaardingen zich zou stellen achter de besluiten van Amersfoort, hetwelk wij bewaard, nageleefd willen zien en bij dezen ook doen.

Bedoelde besluiten worden door Dr Bos en anderen niet de daad steeds gezabotteerd.

BESCHAAM ONS, HEER!

Beschaam ons door Uw daden, Heer,
en maak een einde aan dit lijden:
Belijders van Uw naam bestrijden
elkaar en keerden nog niet weer

tot d'eenheid van Uw heilig Huis.
Breek Gij de banden van beneden,
doe Uw beminden binnen treden
en vruchten plukken van het Kruis.

Geef ons een hart, dat overloopt
van liefde tot den grooten Vader
en tot elkaar; drijf Gij ons nader
bij 't licht van 't Woord dat oogen noopt

tot zien het mateloos geluk:
Te bukken voor dien grooten Koning,
Die al zijn volk bereidt een woning
en dragen doet Zijn heilzaam juk.

J. L. J.

Conclusie: Genoemde helft van de Kerkeraad kan dan ook niet anders dan afwijzend staan tegenover verklaring met overwegingen van de zeven broeders, die deze indienden.

U de leiding des Heiligen Geestes toebiddend:
(get.): De Ouderlingen: J. v. d. Caay, M. v. Middelkoop, J. Struys, G. Veurink, A. v. d. Vlis, IJ. Woensdrecht, De Diakenen: P. C. Alderliesten, P. v. d. Engel, H. v. d. Schee.

De medeburgers in wijderen kring uit de omgeving van eerste adressanten, in rijks termen classische vergadering geheten, lazen den brief, waarin verzocht werd te zeggen: zijn we nu censurabel, ja of neen? En het antwoord luidde (een ander punt, rakende een bevreemdende uitspraak van een der Pacificke Conferenties, laten we, om zooveel mogelijk vrede te houden, maar onvermeld):

11. Schrijven van de kerkeraad van Vlaardingen dd. 11 Dec., bevattende de vraag of een aantal met name genoemde ambtsdragers op grond van hun als bijlage bijgevoegde verklaring al of niet censurabel zijn.

12. Een schrijven van negen leden van dezelfde kerkeraad betreffende dezelfde zaak.

Inzake de stukken onder 11 en 12 genoemd besluit de classis:

De classis Schiedam, gelet op het verzoek van de kerkeraad van Vlaardingen dd. 11 Dec. 1949, waarin gevraagd wordt een uitspraak te doen of broeders met een bepaald gevoelen daarom censuurwaardig zijn te achten; overwegende, dat de kerkeraad van Vlaardingen zelf niet een besluit inzake censuur genomen heeft; besluit bovengenoemd verzoek niet acceptabel te achten.

13. In behandeling komt het bezwaarschrift van Dr Bos c.s. tegen de besluiten van de synode van Amersfoort inzake de „samenpreking”, aan de hand van het rapport der commissie Korpershoek, Vonk, de Waard. De classis besluit te antwoorden aan de bps Bos c.s., dat zij een fictieve tegenstelling maken tussen Groningen en Amersfoort, als zou Groningen niet eerst bekering eisen, doch Amersfoort wel, aangezien het te Groningen liep over de vraag of men op de overzijde brief zou beginnen te reageren, indien niet

vooraf bekering gebleken was; alleen deze vraag is toen bevestigend beantwoord en dit antwoord ten aanzien van de vraag over contactaanvaarding moet dus niet worden verplaatst naar en toegepast op de vraag over contact-bestandiging. Reden, waarom de classis aan het verzoek der broeders om het betwiste besluit van Amersfoort inzake samenspreking voor niet vast en bondig te houden, niet wenst te voldoen.

Tot zoover deze officiële stukken. Ik geef toe: de stijl is wat ver verwijderd van die van mijn landkaart-meditatie. Waarom ik dan ook enkele opmerkingen, die meer rechtstreeks deze stukken raken, bewaar voor een volgend nummer.

Maar we zouden voor ditmaal nog eens naar onze landkaart willen turen. O, ook wij zitten boordevol met critiek op kaart en ontwerper. Maar wij zouden willen vragen: zou het nu geen tijd worden, op te houden met het op de kraag spelden van een eerespeldje: grenspostsoldaat; lid van de bezettingstroepen van de grensbewakingsfortificaties?

Ik kijk die kaart nog eens aan, en ik zie dan in het midden, rechts en links van de Orthodoxierivier, een heele massa steden en dorpjes, allemaal met mooie namen. De ééne wat verder van de grensgebieden dan de andere. Sommige vlak naast de rivier, die, tegen dat ze de Pacificke Zee, en de daaraan liggende Kaap de Goede Hoop bereikt, breder en breder wordt. Maar bijna alle steden liggen of rechts of links van de rivier. En dat is het ongeluk van die uit geografenwijsheid opgebouwde kaarten van symboliek. Het leven zelf, dat God geschapen heeft, licht wat om onze geografische kaarten en ruimteverdelingen, en om ons fort en bouwen, één naar rechts en één naar links. De grenswacht staat in de kerk in 't midden!! En het leven licht wat om ons aller (ja, ik zeg: AL- LER) flaneeren met onze mooie decoratie, als onderdeel van de grenswachtstroepen-met-dat-mooie-speldje: WIJ zijn van Fort Adaphoromachie, en WIJ zijn van fort Eutaxie. Of: WIJ willen de buitenlanders van Pseudorthodoxieland sanceren, en WIJ willen de verdaalden van Geestdrijversgebied penetreeren, en meteen in het binnenland (waar de „leiding” ons, grenstroepen, niet vertrouwt) den boel sanceren. Ik heb wel eens hooren zeggen, dat hul-aan-de-grens extremisten zijn; en ik zeg daarom tot wie het booze woord hanteeren te meer: p a s o p v o o r d i e b e e l d s p r a a k. En houd die kaartenteekeningen in het vizier, ook u zelf. En ons allemaal. De Koning is onze grenswacht! Hij heeft zijn orders te geven uit het Boek.

De tekenaar uit Langius heeft het gevaar wel gevoeld. Want hij heeft DRIE steden op de kaart gezet, die centraal gelegen zijn, niet alleen, maar OOK aan BEIDE oevers van de Orthodoxierivier (uit wet en evangelie saamgestroomd) zijn gebouwd; steden dus, waarvan de burgers t e g e l i j k e r t i j d door contact met het centrale gezag zoowel naar Fort Leerwacht als naar Fort Ordewacht bulletins kunnen sturen, gedictieerd door den Koning, of, uit zijn Woord gelezen.

De ééne stad is Palingenesie-stad (wedergeboorte), hoofdstad blijkbaar van de z u i d e l i j k e provincie: Illuminatiegebied. Daar begint het te lichten: als we nu weer eens naar het centrum toegaan, en vlak naast de rivier?

De tweede stad, aan beide zijden gebouwd, is

Op verstrooidenreis

Dien heelen Zondag zag ik op tegen wat den volgende dag komen moest: per militair convooi van Djoeja naar Solo. Tot nu toe was dit convooi dagelijks beschoten. Het stond dus wel vast dat ik den volgende dag mijn eerste echte beschieting zou meemaken. Ik kneep hem! De Heere leidde echter alles anders. Toen den volgende dag werd geïnformeerd hoe laat het convooi vertrekken zou, werd meegedeeld dat de convooiweg gestremd was omdat dien nacht een brug was opgeblazen. Dien dag zou dus geen convooi gaan, en wachten tot den volgende dag zou de rest van de gemaakte afspraken te niet doen. In Solo zou ik ook niet meer dan hoogstens twee militairen toen getroffen hebben. Ik sprak ze later veilig en wel in Semarang. De terugtocht werd naar Semarang nu gemaakt per vliegtuig van het C.M.V. (militair vervoer) omdat het voor boeking op de K.L.M.-kist te laat was.

Nu wil ik niet zeggen dat ik er nu heelemaal af was. Voor Dinsdag stond immers een tocht naar Blora op het program. Blora ligt van Rembang af eenige tientallen kilometers het binnenland in en ook dat stuk was link. Van Semarang via Rembang naar Blora was een tocht van 186 kilometer. Ook die reis zal ik niet licht vergeten. En wel vooral om de meer dan abominabele gesteldheid van den weg. Ik had al heel wat van dat soort meegemaakt, maar dit spande ver de kroon. Bovendien ging het met vrachtauto's die voor dat vervoer over zulke wegen volkomen ongeschikt zijn. Het waren nieuwe Chevrolet's¹⁾, maar geheel gebouwd voor vervoer over moderne verkeerswegen. Het materiaal was dus zoo licht mogelijk gehouden. Zodoende gingen we in de cabine den eenen

keer tegen het plafond aan om het volgende oogenblik in den versnellingsbak te belanden. Veertien dagen lang heb ik mijn nieren gevoeld tengevolge van dezen retourtocht naar Blora.

De terugtocht spande trouwens de kroon. Van Blora naar Rembang ging het vrij behoorlijk. Onder geleide van de mijnopruimingsploeg ging het mei De Bouma in diens jeep in een gematigd vaartje. Maar van Rembang af naar Semarang kwam ik achter in een weapon-carrier. Die dingen hebben sterke voering, zoodat de twee mannen die voorin zitten ook bij slechten weg geen centje pijn hebben. Maar wee degenen, die den laadbak zich zien toegewezen.

Want eenige consideratie heeft de bestuurder niet. En om op houten banken heen en weer geklotst te worden is niet bepaald een leuke ervaring. In de overweging, dat het gemakkelijker is een nieuwe koffer dan nieuwe nieren te koop ben ik toen maar bovenop mijn koffer gaan zitten.

Op de terugreis deed zich nog een incident voor. De auto werd nl. aangehouden door een patrouille die een mijn had ontdekt op de spoorbaan vlak langs den straatweg. De trein was er juist overheen gereden zonder dat het ding ontploft was. De patrouille durfde niet aan het ding komen, omdat ze geen mijndeskundige bij zich had. De luitenant voor in mijn auto wist er meer van. Maatregelen werden toen getroffen om de mijn onschadelijk te maken door haar te doen explodeeren. Allen zochten dekking in de slokan (droge sloot) aan den kant van den weg. Maar de explosie bleef uit. Bij nader onderzoek bleek de mijn gemon-teerd te zijn in een bamboeschacht, terwijl de ontstek-ing van ondeugdelijk materiaal vervaardigd was. Daaraan hadden de treinreizigers het te danken dat zich niets had voorgedaan. Daaraan hebben in soortgelijke gevallen zooveel van de soldaten hun leven te danken, dat het explosieve materiaal van slechte kwaliteit was dikwijls. Waren alle aangebrachte mijnen op alle rijwegen „bedrijfszeker” geweest, dan zou ons verliezenlijer nog veel grooter zijn.

Ik heb nu de reis naar Blora al beschreven. Te Blora zelf trof ik De Bouma. We hebben daar goede en nuttige gesprekken gehad. Verschillende zaken het kerkelijke leven hier betreffend, met name de kerkrechtelijk verantwoorde organisatie van de kringen, hadden onze aandacht. Hoewel we het niet dadelijk in alles eens waren leidde voortgaande schriftelijke discussie toch tot resultaten, die ook invloed hebben gehad op concrete maatregelen die daarna door Batavia zijn genomen. In onderscheiden opzichten betekende dit de erkenning, dat De B. daarin juist had gezien. Over de noodzaak van kringvorming in de bataljons zoo mogelijk waren we het ook eens. Het is te betreuren dat daarover later misverstand rees tusschen ons. Gelukkig is dat nu uit den weg geruimd.

In Blora was ik nog getuige van een vlagincident. Ik logeerde in de officiersmess, en zat 's avonds tegen donker worden met enkele officieren op de voorgalerij van het gebouw. Nu is het gewoonte dat tegen donker met eenig ceremonieel de vlag wordt gestreken. Daarvoor rukt een seetle uit, die in de houding staat en saluëert als de vlag langzaam door den bedieningsman naar beneden wordt gelaten. De officieren en trouwens elke militair, die op het moment van de plechtigheid in de buurt is, springt in de houding en saluëert. Zulks geschiedde alles ook te Blora. Maar op het toppunt van de plechtigheid hield de soldaat, die de handeling verrichtte, het verkeerde touw in de handen, waardoor de vlag inplaats van langzaam, met een sneltreinvaart naar beneden viel en zich legerde rondom het hoofd van den snuggeren soldaat. Ik heb me toen aan een enorme lachbui bezondigd, die zoo aanstekelijk werkte, dat enkele officieren, die zelf ook gevoel voor humor hadden, zich nauwelijks konden bedwingen en na afloop van de plechtigheid hun lachspieren ook hun gang lieten gaan. Gelukkig zag de bataljonscommandant niet wat gebeurde, anders had er allicht wat gezwaaid.

J. P. v. d. STOEL, Jr.

¹⁾ Vrachttucks.